

Stellingwarver **SchrieversRonte**

instituut veur tael en kultuur mit historisch en volkskundig archief

Jaarverslag 2021

Stichting Stellingwarver Schrieversronte,
Willinge Prinsstraote 10,
8421 PE Oldeberkoop/Berkoop

Samenstelling van het bestuur en de directie op 31 december 2021

Et bestuur bestaat uit:

Klaas van Weperen (veurzitter, Oosterwoolde),
Hendrik Fokkema (siktaoris, Sunnege),
Olphert Smit (ponghoolder, Appelsche),
Ageeth Bos (Steggerde),
Hennie Duin (Oosterwoolde),
Hans Salverda (Zorgvlied),
Marianne Sloot (Makkinge).

De direktie is ienheufdig en de funktie van direktieur wodt uitvoerd deur Abel Darwinkel uut Appelsche.

Rechtsvorm, statutaire naeme, vestigingsplak, doelstelling :

De statutaire naeme ludet in artikel 1

Naeme en zetel: Stichting Stellingwarver Schrieversronte en et vestigingsplak is officieel Oosterwoolde, gemiente Oost-Stellingwarf. De doelstelling in de statuten is vaastelegd in artikel 2.

Doel 1. De Stichting stelt zich ten doel het Stellingwerfs als levende streektaal te handhaven en te bevorderen.

2. Zij tracht dit te bereiken door:

- a. het zelf uitgeven of doen uitgeven dan wel het bevorderen van het verschijnen van publicaties in het Stellingwerfs;
- b. het bevorderen van het gebruik van het Stellingwerfs als spreek- en schrijftaal in het Stellingwerver taalgebied;
- c. het verzamelen, bewaren en ter inzage leggen van publicaties in het Stellingwerfs;
- d. het organiseren en bevorderen van bijeenkomsten, waarin het Stellingwerfs als voertaal wordt voorgestaan;
- e. bij te dragen aan de verbreiding van de kennis van en over het Stellingwerfs;
- f. bij te dragen aan het vastleggen, handhaven, zo mogelijk verlevendigen of doen herleven van oude gebruiken in de Stellingwerven;
- g. bij te dragen aan de verbreiding van kennis van de Stellingwerver geschiedenis en folklore; h. het onderhouden en bevorderen van kontakten met personen, groepen en instellingen, die geacht worden het Stellingwerfs en de uitingen hierin te bevorderen of te willen bevorderen; i. alle andere wettige middelen, welke voor het doel der stichting bevorderlijk kunnen zijn.

ET JAOR- EN PRODUKTVERSLAG 2021 VAN DE STICHTING STELLINGWARVER SCHRIEVERSRONTE

Zoals de meeste organisaties, bedrijven en personen in Nederland had ook de Schrieversronte in 2021 veel last van corona. Gelukkig gooide corona niet zo veel roet in het eten als in 2020.

Cursussen en voorleesacties waren in 2021, net als in 2020, vrijwel niet mogelijk. Bestuur en werkgroepen vergaderden, zeker in de wintermaanden via zoom of in klein comité op grote afstand van elkaar. Het personeel werkte in gescheiden ruimtes en af en toe thuis. Gelukkig was er in de zomermaanden van 2021 weer wat meer mogelijk, zodat we weer een officiële boekpresentatie konden houden, van de eerste literaire Stellingwarver thriller van Johan Veenstra. Wel met inachtneming van enkele coronaregels zoals een maximumaantal bezoekers. Ook de sutelactie kon doorgaan, zij het met enkele aanpassingen.

Wat personeel betreft was het wederom een bewogen jaar voor de Schrieversronte. Directeur Sietske Bloemhoff, sinds 1984 werkzaam bij de Schrieversronte en sinds 2007 directeur ging in december 2020 met pensioen. Zij werd opgevolgd door Abel Darwinkel uit Appelscha, die als streektaelmitwarker vijftien jaar ervaring bij het Huus van de Taol in Drenthe had opgedaan en als zelfstandig uitgever enkele boeken had uitgegeven.

Door de coronaregels kon er pas in oktober 2021 officieel afscheid van Sietske Bloemhoff genomen worden. Drie sprekers, te weten Dennis Worst, Theo Spek en Meindert Schroor zorgden voor een interessant symposium over het landschap in De Stellingwerven. Maar liefst tachtig bezoekers namen de moeite om persoonlijk afscheid te nemen van de oud-directeur.

De nieuwe directeur kreeg van het bestuur als eerste opdracht een goede relatie op te bouwen met vrijwilligers, schrijvers, overheden en andere culturele partijen in de Stellingwerven, ook met partijen met wie de verhoudingen in de loop der jaren verslechterd waren zoals met Open Stal in Oldeberkoop. Na één goed gesprek met Peter Hiemstra van Open Stal was de kou uit de lucht, zodat het gebouw van de Schrieversronte in 2021, voor het eerst sinds 2017, weer in de route van Open Stal kon worden opgenomen. Een kleine tienduizend bezoekers kwamen afgelopen zomer over de vloer bij de Schrieversronte. De bezoekers luisterden in de oude geldkuis van het gebouw naar twee gedichten van Johan Veenstra onder begeleiding van prachtige videobeelden van kunstenaar Pat van Boeckel. Johan Veenstra zelf zat als gastheer in de hal om desgevraagd uitleg te geven en om zijn nieuwe boek te signeren.

Ook de verhouding met de Stellingwarver schrijvers van de schrijfgroep Letterstreken is begin 2021 hersteld. De schrijfgroep kwam in 2021 een keer of zes samen in het gebouw van de Schrieversronte om elkaars werk te bespreken en becommentariëren. De Schrieversronte heeft deze schrijvers in de herfst van 2021 een poëzies cursus aangeboden in het gebouw van de Schrieversronte. De poëzies cursus werd geleid door dichteres Nicolette Leenstra uit Assen. Aan deze cursus is door tien schrijvers deelgenomen. Ook twee nieuwe schrijvers waren van de partij.

In 2021 zou de de Stellingwarver Schrieversronte aan het werk moeten volgens de nieuwe subsidieregeling, de Regeling Stellingwarfs. De subsidiëring van de stichting door de drie overheden (de provincie Friesland en de beide Stellingwarver gemeenten) werd bijna gehalveerd.

In plaats van de structurele basissubsidie van de laatste jaren van rond de € 135.000,- krijgt de SSR sinds 1 januari 2020 € 75.500,- op jaarbasis. De wegbezuinigde € 60.000,- zou beschikbaar

komen voor projectsubsidies t.b.v. et Stellingwarfs. Door genoeg kwalitatief goede projecten in te dienen zou dit bedrag beschikbaar komen voor de SSR met een maximum van 10.000 euro van de overheden per project. Per project wordt 1/3 door de overheden gesubsidieerd, 2/3 van de kosten moet bij culturele fondsen, bedrijven of particulieren aangevraagd worden.

In 2021 heeft de Schrieversronte in maart via zoom bestuurlijk overlegd over de Regeling met ambtenaren en wethouders van beide gemeentes en ambtenaar en gedeputeerde van de provincie. Door de Schrieversronte werd in dat gesprek nogmaals benadrukt dat het ondoenlijk is om voor alle ingediende projecten tweederde externe financiering binnen te halen. Gesproken werd over een mogelijk ander percentage van 50 % externe financiering in plaats van 67 %. Na maart heeft er, mede door corona, geen overleg plaatsgevonden waar alle partijen aan deelnamen. Wel was er af en toe telefonisch overleg tussen ambtenaren en directeur. De regeling ging in 2021 echter niet open, zodat er geen mogelijkheid was om nieuwe projecten in te dienen. In december 2021 trok de provincie de regeling Stellingwarfs in.

Aan het in 2020 ingediende projekt *Leer Stellingwarfs op internet* is in 2021 hard gewerkt door Elizabeth Bergsma van het eenmansbedrijf Talk Dutch 2. Op de nieuwe website die in 2022 gepresenteerd zal worden, zal deze internetcursus een prominente plek krijgen.

In juli 2021 werd de literaire thriller *Et liek in de Lende* van de Stellingwarver schrijver Johan Veenstra gepresenteerd. Een mooie presentatie in het dorps huis van Ni'jhooltpae met 75 personen. De eerste oplage van duizend exemplaren was al na 3 maanden uitverkocht, zodat er besloten werd tot een 2^e druk van 600 exemplaren.

De Stellingwarver schrijver Johan Veenstra beleefde een bijzonder jaar. Hij werd 75 jaar, was 50 jaar schrijver, kreeg in 2021 als eerste niet-Friestalige schrijver de Rink van der Veldeprijs voor zijn roman *Vroeger is veurgoed veurbi'j*. Hij werd benoemd tot ereburger van de gemeente Weststellingwerf en kreeg de prestigieuze Zilveren Anjer voor zijn jarenlange inzet voor de Stellingwarver tael en cultuur. De Schrieversronte is trots dat het zo'n succesvolle schrijver en trouwe vrijwilliger al jaren aan zich weet te binden.

In september 2021 werd de documentaire *'Et Fochtelervene. Van iestied tot wieshied'* over het Fochtelooverveen gepresenteerd. De film is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de Rabobank Heerenveen-Zuidoost-Friesland. Zowel op TV Drenthe als op TV Fryslan is de film uitgezonden, en inmiddels is de film op youtube te bekijken. De reacties op de film zijn positief: "Het ziet er professioneel uit."

In oktober 2021 werd het boek *Houd je goed, brieven van een dienstweigeraar 1936-1938* van Lammert Jansma, oud-directeur van de Fryske Akademie, gepresenteerd. Het boek bevat de brieven uit de gevangenis van de totaalweigeraars Jan en Anne Veenstra aan familie, vrienden en bekenden.

Tevens wordt er veel achtergrondinformatie gegeven over die tijd, de jaren vlak voor de Tweede Wereldoorlog. Van het boek zijn 150 exemplaren gedrukt, inmiddels zijn er ruim 100 verkocht en heeft Lammert Jansma enkele lezingen gegeven over het boek; o.a. tijdens de Pinksterlanddagen op de Camping tot Vrijheidsbezinning in Appelscha.

Het Comprix College gaf voor de vijfde keer een cursus Stellingwarfs aan de leerlingen van groep 8. Dit zijn zeer intelligente leerlingen uit de gemeente die voor wat extra uitdaging een dag per week een alternatief programma volgen, waarin onder andere aandacht is voor de Stellingwerver tael. De

leerlingen hebben na een jaar veel kennis van de Stellingwerfer taal en kunnen zelfs Stellingwerfs schrijven en een eenvoudig gesprek voeren.

Door corona zijn er in 2021 helaas geen cursussen Stellingwerfs gegeven aan geïnteresseerde volwassenen. Door de steeds veranderende regels voor wat betreft corona (o.a. groepsgrootte, sluiting gebouwen) was het niet mogelijk om een cursus te organiseren. Wel hebben de docenten Ageeth Bos en Mark van Veen een korte cursus van twee lessen gegeven aan raadsleden en commissieleden in Weststellingwerf. Daar werd positief op gereageerd.

In 2021 werd ook gewerkt aan publicaties die mogelijk in 2022 bij de SSR zullen verschijnen. Schrijvers worden zo goed mogelijk begeleid en krijgen desgevraagd advies over hun werk.

Al in 2020 heeft het bestuur een werkgroep van drie man (Ype Dijkstra, Victor Felder en Ate Buiteveld) aangesteld die zich moest buigen over de toekomst en de huisvesting van de Schrieversronte. Er werden een groot aantal gesprekken gevoerd met mensen van binnen en buiten de Schrieversronte.

Al die gesprekken hebben uiteindelijk geresulteerd in een eindverslag en vervolgens in een mooi meerjarenplan (2022-2025) voor de Schrieversronte. De Schrieversronte wil een zichtbare SSR met een open uitstraling, breed toegankelijk voor iedereen met een breed aanbod aan taal, cultuur, geschiedenis, landschap, literatuur, met een tentoonstellingsfunctie en mogelijkheid tot bezoek door inwoners van de Stellingwerven en andere belangstellenden. Kortom een Stellingwerfs Cultuur Centrum in brede zin. Punten van aandacht zijn de huisvesting en het digitale huis. Met beide punten is bestuur en directie in 2021 druk aan het werk geweest. In 2022 zal één nieuwe, moderne website gepresenteerd worden en zal het gebouw van de Schrieversronte ingrijpend gerenoveerd worden.

Tot slot noemt het bestuur nog de verschillende samenwerkingsverbanden met de andere Nedersaksische taalinstututen die in 2021 zijn voortgezet, zoals de overkoepelende stuurgroep Nedersaksisch waar de Schrieversronte in vertegenwoordigd is, maar ook organisaties als SONT en het EBLT.

Verslaglegging

Veur de financiële verslaggeving van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte en van de Stichting Et Boekefoons zorgde Accon AVM in Drachten.

Saemenstelling bestuur

Et bestuur bestuurt op heufdlijnen, neffens et principe cultural government. De direktEUR adviseert et bestuur over inhoudelijke zaeken en ontwikkelt et ni'je warkplan, dat deur et bestuur vaastesteld en dat vervolgens veurlegd wodt an o.e. de subsidiegevers (de beide Stellingwarver gemienten en de perveensie Friesland). Et bestuur vergeerderde in et verslagjaar negen keer.

Saemenstelling bestuur tot september 2021

Veurzitter: Klaas van Weperen (Oosterwoolde)
Siktaoris: Hendrik Fokkema (Sunnege)
Ponghoolder: Olphert Smit, (Appelsche)
Leden: Geertje Otten (Dwingel); Jan Russchen (Oosterwoolde); Hans Salverda (Zorgvlied); Akkie Zeilstra (Raevenswoold).

Saemenstelling bestuur vanaf september 2021

Veurzitter: Klaas van Weperen (Oosterwoolde)
Siktaoris: Hendrik Fokkema (Sunnege)
Ponghoolder: Hennie Duin (Fochtelloo),
Leden: Marianne Sloot (Makkinge), Ageeth Bos, Hans Salverda (Zorgvlied); Olphert Smit, (Appelsche).

Personeel

De overlegstructuur binnen de organisatie is as volgt: normaal gesproken is er één keer in de vijf - zes weken een bestuursvergadering. In verband met corona werd er soms in klein comité overlegd, de overige besturusleden waren dan digitaal aanwezig. Ook was er regelmatig telefonisch overleg tussen bestuur en directeur.

In dienst in het verslagjaar:

Abel Darwinkel, direktEUR 24 uren.

Saskia Douma, 8 uren kennis- en documentatiecentrum

Ninke van der Veen, 4 uren in de maand, webmaster.

Janet Donker, vri'jwilliger huishoudelijke dienst, 6 uren in de maand.

Vier vaaste vrijwilligers: Ankie Verbaan, Fettje Alten, Kiena Bouwer en Hendrik Betten hebben in 2021, as dat mocht en kon in verband mit corona, weer administratieve ondersteuning beuden.

Vri'jwilligers:

Veur de Stellingwarver Schrieversronte zetten heur jaarliks, op watveur maniere dan ok, zoe'n 175 personen in.

Raad van Advies

De Raad van Advies wodde in 2017 insteld en beston in 2021 uut de volgende leden:

Arie den Blanken (Makkinge), Henk Bloemhoff (Oosterwoolde), Titia Bijwaard (Ni'jtriene), Ype Dijkstra (Oosterwoolde), Victor Felder (Oosterwoolde), Jan Haveman (Emmen), Lutz Jacobi (Wergea) en Geert Lantinga (Wolvege).

Kemmissies en warkgroepen

Binnen de Stichting Stellingwarver Schrieversronte funktioneren de volgende kemmissies:

- warkgroep kursusleiding Stellingwarfs veur beginners (Henk Bloemhoff, Ageeth Bos en Mark van Veen)
- warkgroep verdiepingskursus Stellingwarfs (Henk Bloemhoff en Mark van Veen)
- veldnaemekemmissie (de kemmissie komt bi'j mekeer wanneer neudig; koördinaosie Henk Bloemhoff)
- redaktie De Ovend (Kjest Herder, Jan Koops; buroredakteur Sietske Bloemhoff)
- saemenstelling jaarlijkse spreukekelender (Sietske Bloemhoff)
- sutelaktiekemmissie (Kiena Bouwer, Abel Darwinkel, Hendrik Betten)
- kemmissie Stellingwarver streeknaemen op 'e kaorte (Geert Lantinga, Henk Bloemhoff (koördinaosie); disse kemmissie komt bi'j mekeer as dat neudig is)
- warkgroep Stellingwarfs Meziekfestival (Klaasje Herder, Kjest Herder, Piet Tjassing, Sietske Bloemhoff)
- warkgroep Dokumentaosiecentrum/Kenniscentrum (Fettje Alten, Hendrik Betten, Kiena Bouwer, Saskia Douma (buro), Ankie Verbaan.
- warkgroep rouwverwarking (Grietje Bosma, Attie Nijboer)
- warkgroep netuurekursies (Hans Lanting, Harm Smid, Andries van der Veen, Freddie de Vries)
- Warkgroep De Lende (Henk Bloemhoff, Geert Lantinga, Meindert Schroor, Jan Slofstra, Dennis Worst, Jan Slofstra, Sietske Bloemhoff)

Vertegenwoordigers

De Stichting Stellingwarver Schrieversronte was in 2021 vertegenwoordigd in:

- et bestuur van de Stichting Sont (dr. Henk Bloemhoff)
- literaire warkgroep 'Alles rondom taal', Stichting Kunstwerf
- pergramme advies lekaole omroep Odrie (Henk Bloemhoff)
- warkgroep H.J. Bergveldpries

- EBLT (Europees Buro veur Kleine Taelen) (Sietske Bloemhoff)

Websteden

De Schrieversronte het intied een opdracht geven om ien ni'je, ni'jmoedse webstee te bouwen, mar in 2021 bin' de oolde websteden nog gebruikt.

Webstee www.stellingwarver-schrieversronte.nl

Dit is et pertaol, de toegangspoort, waor alle websteden van de Stellingwarver Schrieversronte onder valen of nog onder valen gaon.

Webstee www.stellingwarfs.nl

De algemiene webstee van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte wodt aktueel helen deur et buro. Henk Bloemhoff is op vri'jwillige basis webredakteur. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.stellingplus.nl

De webstee www.stellingplus.nl wodde veerder uitgebouwd deur webmaster Ninke van der Veen. De koördinaosie van de warkzemedheden d'r veur en de webredaktie wo'n verzorgd deur Sietske Bloemhoff.

Webstee www.stellingia.nl

De koördinaosie van Stellingia.nl - dat is et digitaole kenniscentrum van de stichting - is in hanen van Sietske Bloemhoff, wiels vri'jwilliger Ankie Verbaan de verschillende artikels op de webstee plaetst. Et bouwen en veerder ontwikkelen van de webstee gebeurt deur webmaster Ninke van der Veen.

De Kienderwebstee

De Kienderwebstee is bedoeld as webstee waor kiender heur thuus mit vernuveren kunnen. De webstee is nog in opbouw; veur de inhoud zorgt vri'jwilliger Kiena Bouwer. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.stellingwerf-heemkunde.nl

Sund 2017 het de Stellingwarver Schrieversronte et beheer over disse speciaole webstee veur et basisonderwies in de Stellingwarver gemienten. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.deveerkieker.nl

Veur et biezondere hiemkundeprojekt De Veerkieker is een appatte webstee ontwikkeld. De artikels wo'n plaetst deur Marjolein Spitteler, webmaster is Ninke van der Veen.

Social media

Twitter: Et Twitteraccount van de stichting wodt op vri'jwillige basis aktueel helen deur Henk Bloemhoff.

Facebook: Op Facebook wo'n wekeliks twee berichten plaetst.

PRODUKTVERSLAG 2021

A 1. INFERMAOSIE, ADVIES EN PUBLICITEIT

Infermaosie

Ondanks dat d'r deur corona niet altied iene op kantoor was, wodde d'r in 2021 toch weer veul infermaosie verstrekt angaonde onderwarpen waor de stichting aktief mit doende is of mit uut aende gaon zal. In de verschillende media, niet alliend in et gebied zels, mar ok daor ommetoe, verschenen d'r een flink tal passeberichten. Dat gul veur alle (boek)uutgiften, mar liekegoed veur alle ni'js rond de veerdere ontwikkeling van bi'jglieks et Kenniscentrum en de bi'jheurende webstee stellingia.nl. Ok veur alle aktiviteiten, die vaeks in gezaemelikhied mit ere instellings of verienings orgeniseerd wodden, was d'r in de media een protte ommedaenken. Infermaosie wodt ok meerdere keren in et jaor verstrekt via de lekaole omroepen in Stellingwarf.

Advies

Zowat daegeliks wodt d'r tillefonisch, via de mail of sociaole media om raod of advies vraogd op et gebied van mit naeme de tael, mar ok van de kultuur en de geschiedenis. Dat gelt niet alliend veur de bewoners uut de regio, mar de vraogen kommen liekegoed van bedrieven, (onderwies)instellings, verienings en overheden. De Stellingwarver Schrieversronte prebeert leegdrumpelig te wezen: meensken kommen ok gewoon even an as ze wat weten willen. We kunnen beveurbield even de extra hulpe numen die oonze stichting verliet an begraffenisondernemers: bi'j heur is een speciaol nommer bekend veur in de aovenduren of in et weekaende. Zoks gefte an dat de Stellingwarver Schrieversronte, ok op sociaol gebied, een belangrieke rolle vervult veur de hiele Stellingwarver gemienschap as dienstverlienende instansie waor et gaot om vraogen over de tael, de streekkultuur en de Stellingwarver geschiedenis.

Publiciteit

Veur alle boekuutgiften, kursussen en aktiviteiten wodt veur publiciteit zorgd. Dat gebeurt deur berichten te sturen naor de verschillende kraanten, tiefschriften en lekaole omroepen, mar nog veul meer wodt inzet op publiciteit via websteden, facebook en twitter. Dudelik is dat et gebruik van de 'social media' de hielten intensiever wodden is en dat daormit een veul groter pebliek berikt wodt. Veur et veerder uutdregen en gebruiken van et Stellingwarfs is mit naeme Facebook van groot belang. Veul reakties op de berichten bin in et Stellingwarfs, en somstieden kommen d'r daordeur vraogen op 'e lappen angaonde spelling of taelkonstrukties. Veur publiciteit zorgt ok een groep vri'jwilligers deur infermaosie te geven op tal van marken en bi'jienkomsten. Naost de verkoop van boeken en infermaosie daorover is d'r ok ommedaenken veur o.e. et kursuswark van de stichting.

A 2. KENNISCENTRUM

Algemien

Et Kenniscentrum van de Stellingwarver Schrieversronte is een uniek centrum veur de Stellingwarver gemienten. Op gien eer plak is zoveul infermaosie te vienen over - in et eerste plak - de tael, as in dit centrum. Al vanof de oprichting van, eerst de verieninge Stellingwarver Schrieversronte, in 1972 wodde begonnen mit et opzetten van een streekarchieff. In et eerste plak zol et gaon om et verzaemelen en beweren van gegevens, artikels, opnaemen etc, over de tael. In et twiede plak gong et liekewel ok om streekgerichte onderwarpen en de geschiedenis. Deur de jaoren henne wodden ok deur pattekeliere biezondere kollekties binnenbrocht, zodat in roem 45 jaor tied een unieke verzaemeling an streekgeschiedenis in et gebouw van de stichting beweerd wodt. Veur veul

kollekties geldt dat die aliend bi'j de stichting in Berkoop beheerd wodden meugen, zol dat om wat veur reden niet meer kunnen, dan gaon ze weeromme naor de eigener of evt. naor naobestaonden. Veul (biezondere) kollekties, teksten, boeken en geluudsmateriaol wo'n sund 2012 deur een vaaste groep van vri'jwilligers herorganiseerd en digitaliseerd. Et digitaliseren is bedoeld om alle materiaol goed veur de toekomst te beweren, mar ok t.b.v. de speciaole webstee veur et Kenniscentrum www.stellingia.nl. As alles uut et Kenniscentrum scand en invoerd is gaot et om meer as 100.000 titels. Veur de wieze waarop ien en aander opzet is en uitvoerd wodt het de stichting advies had van veurmaolig perveensiaol archiefinspekteur Jetze Dijkstra. Intied bin op Stellingia al veul artikels, boeken en kollekties plaetst. De webstee is now al een biezuondere en unieke webstee, die mit naeme veur leerlingen van et vervolgonderwies, studenten Nederlaans en geschiedenis, historici en ammeteuer-historici van groot belang is. Twie keer in et jaor wodt mit de vri'jwilligersgroep de stand van zaeken van et halfjaor daorveur deurpraot en de taeken veur et volgende halfjaor vaastesteld.

Herorganiseren en digitaliseren

In 2021 gong mitwarkster Saskia Douma deur mit et herorganiseren van et Kenniscentrum. Ze kon daor weer acht uren in de weke an besteden en kon zo weer een hiele slag maeken. In de coronatied nam ze kollekties en mappen mit naor huus, om et daor wieder uut te zuken en te herorganiseren.

Naodat bepaolde kategorieen opni'j inricht en vaastesteld binnen kan et materiaol kodeerd en digitaliseerd wodden. Et koderen gebeurde, op angeven van Saskia Douma, deur vri'jwilliger Fettje Alten. Vervolgens bin de verschillende verzaemelings en kollekties digitaliseerd deur de vri'jwilligers Kiena Bouwer, Kjest Herder en Ankie Verbaan. Veur et plaetsen van de verzaemelings en kollekties die veur Stellingia binnen, zorgde Ankie Verbaan. Hendrik Betten gong veerder mit et digitaliseren van geluudsbanen en video's; een tal daorvan bin al in 2017 en 2018 op Stellingia plaetst. Bi'j et Kenniscentrum wodden opni'j biezuondere kollekties inbrocht, zoas de boeken en tidschriften van de iemkersverieninge van West-Stellingwarf. Daormit is de biezuondere kollektie an boeken, tidschriften en fotomateriaol angaonde de iemkeri'je opni'j gruuid. Disse biezuondere kollektie is iene van de grootste van et laand op et gebied van de bi'jehoolderi'je.

Bezukers an de haandbiebeltheek en et kenniscentrum

Ondanks corona was d'r ok dit jaor weer riegelmaotig bezuuk van personen die materiaol raadplegen wollen in et Kenniscentrum. Belangstellenden veur tael en historie kun gebruik maeken van de daorveur inrichte studiekaemer om de gegevens uut de haandbiebeltheek en et Kenniscentrum in te zien. De boeken uut de haandbiebeltheek en et Kenniscentrum, mar ok de speciaole kollekties, foto's, geluudsmateriaol etc. wo'n niet uutliend. In dit verslagjaor weren d'r deur corona niet zo vule vraogen van studenten en leerlingen van et vervolgonderwies as in veurgaonde jaoren. Et onderwies lag een posien stille en d'r wodde digitaal lesgeven. Interesseerden kun' thus alvast een indrok kriegen van wat d'r in et Kenniscentrum te vienen is an inhooldelike infermaosie. Et tal vraogen dat via internet en tillefoon binnenkwam was dit jaor wel wat leger deurdat deur corona vule stille lag. Beriek: ongeveer 300 personen.

B. EDUKAOSIE

B 1. KURSUSSEN VEUR VOLWASSENEN

In dit verslagjaar wodden deur corona gien gewone kursussen holer. De SSR het in 2021 wel een speciaole kursus geven an de raodsleden en kemissieleden van de gemiente Weststellingwarf. In een dik ure veur de raodsvergeerding an hebben Ageeth Bos en Mark van Veen van alles verteld over tael en kultuur van de Stellingwarven. Wi'j hopen in 2022 weer een algemiene kursus te organiseren.

1. Kursus Stellingwarfs veur beginners

2. Verdiepingskursus Stellingwarfs

In disse kursus wodt dieper op de tael ingaon, mar ok de kennis die opdaon is in de beginnerskursus komt an de odder.

3. Kursus Stellingwarfs Leerlingen Comprix

Disse kursus kon gelukkig wel deurgaon. Elf leerlingen van et Comprix College slaegden in april 2021 veur heur examen van de kursus Stellingwarfs. Die kursus wodde tiedens et schoelejaar 2020-2021 geven; de ontwikkeling van de kursus gebeurt deur docente Ageeth Bos i.s.m. mit de Stellingwarver Schrieversronte. Et examen wodde verzorgd deur Ageeth Bos, Grietje Bosma en Sietske Bloemhoff.
Dielnemers: 10

4. Voegelkursus

In saemenwarking mit de Stellingwarver Schrieversronte organiseert Freddie de Vries van Hooltpae een kursus over voegels in Stellingwarf, inklusief een eksursie.

5. Digitale kursus Leer Stellingwarfs op Internet.

Dit verslagjaar wodde veerder warkt an de opzet veur een digitale kursus *Leer Stellingwarfs op internet*. Meensken die Stellingwarfs leren willen, kun in 2022 op oonze verni'jde webstee an de slag.

DE VEERKIEKER

De Veerkieker zorgt d'r veur dat tiedens heur basisschoeleperiode alle leerlingen jaorliks een exkursie maeken naor een kultuurinstituut. De instituten bieden tegere mit keunsteners warkwinkels an; de warkwinkel Tael-meziek bi'j de Stellingwarver Schrieversronte is iene van de achte. Et doel van De Veerkieker is dat kiender nao acht jaor basisinderwies ok weet hebben van wat d'r an kultureel arfgoed in heur leefomgeving is. Helaas was et deur corona in 2021 lange tied niet meugelik om de aktiviteiten van de Veerkieker deur te laoten gaon.

In 2021 bin een peer warkwinkels 'Tael en meziek' verzorgd binnen et schoelebriede projekt 'De Veerkieker'. De warkwinkels wodden geven deur Bas van Domburg (meziek), en Elizabeth Bergsma (tael, twiede halfjaor). Vanof et schoelejaor 2019-2020 is De Veerkieker struktureel binnen et basisonderwies opneumen en komt in alle warkwinkels et Stellingwarfs an de odder; alle Stellingwarver basisschoelen zollen zo an alle warkwinkels mitdoen gaon.

B 3. TOMKE In meie verscheen veur de veertiende keer de Stellingwarver edisie van Tomke. Tomke is de naeme van een leesbevodderingspergramme veur ukken in Frieslaand, dat in een saemenwarkingsverbaand mit de Afûk ontwikkeld wodt. Veur de Stellingwarver vertaeling zorgde Sjoukje Oosterloo. Van et Stellingwarver Tomke-boekien wo'n ieder jaor 1000 exemplaoren drokt, alle ukken in de Stellingwarver kriegen et boekien deur de Schrieversronte ommenocht anbeuden. Beriek: omdebi'j 900

Eet veurleesprojekt Tomke op de ukkespeulplakken kon in verbaand mit corona niet deurgaon in 2021. De veurlezers weren deur de strenge coronaregels niet welkom in de ukkespeulplakken. Veur 2022 staot et wel weer op de agenda.

C1. PUBLIKAOSIES

In 2021 verschenen de volgende uitgiften:

1. De Ovend

In 2021 verscheen de 50e jaorgaank van et tiedschrift De Ovend mit zes nommers. Alle zes nommers van De Ovend telden 32 bladzieden in een oplaoge van 800 stoks. De redaktie beston uut Kjest Herder, Jan Koops en aendredakteur Sietske Bloemhoff. De vormgeving van et tiedschrift wodde uutbesteded an Bauke Visser Koenders van Haulerwiek. Et tiedschrift wodt drokt en verstuurd deur Pijper Media in Grunningen.

2. Stellingwarver Zaeken

Veur de regionaole kraanten Nieuwe Ooststellingwerver en Stellingwerf wodde elke twie weken zorgd veur de bladziede Stellingwarver Zaeken. Redaktiewark veur disse ni'js- en verhaelebladziede is in hanen van Abel Darwinkel, korrektiewark wodde daon deur schriefster Sjoukje Oosterloo. Vaaste mitwarkers weren Harmen Houtman, Freddie de Vries, Attie Nijboer, Christine Mulder, Roelof Bakker, Roely Bakker, Jaap Sikkema en Sjoukje Oosterloo. De kraanten wo'n huus-an-huus bezorgd; deur et tal reakties is et is opvalend hoeveul de rebriek lezen wodt.

3. Johan Veenstra - Et liek in de Lende

In juli 2021 wodde de literaire thriller *Et liek in de Lende* van de Stellingwarver schriever Johan Veenstra prissenteeerd. Een mooie prissentaoisie in het dorps huus van Ni'jhooltpae mit 75 personen. De eerste oplage van duzend exemplaoren was al na drie maonden uutverkocht, zodat d'r een twiede druk kommen mos van 600 exemplaoren.

Et boek het veul aandacht had van de media in Frieslaand, mar ok in ere media in et Nedersaksisch taelgebied.

4. Lammert Jansma - *Houd je goed, brieven van een dienstweigeraar 1936-1938*.

Lammert Jansma, oud-directeur van de Fryske Akademie, stelde het boek *Houd je goed, brieven van een dienstweigeraar 1936-1938* samen. Het boek bevat de brieven uit de gevangenis van de totaalweigeraars Jan en Anne Veenstra aan familie, vrienden en bekenden.

5. Stellingwarver Spreukekelender

In juni verscheen bi'j uitgeveri'je Van de Berg in Almere de Stellingwarver Spreukekelender veur et jaor 2021. Omdat de redaktiekosten deur die uitgeveri'je dreugen wodden, bestedet de Schrieversronte gien uren an dit taelbevodderende projekt. De kelender wodde saemensteld deur Sietske Bloemhoff, die van een flink tal vaaste mitwarkers ofwisselende kopie kreeg. Die mitwarkers in 2021 weren Roely Bakker, Koosje Hornstra, Harmen Houtman, Kees Koopstra, Attie Nijboer, Sjoukje Oosterloo en Jaap Sikkema.

6. Van et boek 'De Friese Waterlinie', van dr. Meindert Schroor zol een herdruk verschiene.

Besleuten is om in et kommende jaor mit een hiele ni'je uitgifte te kommen. Die het as warktitel 'Het grensland Stellingwerf'.

C 2. TAELESTIMULERENDE EN AANDERE AKTIVITEITEN

In 2021 bin weer verschillende taelstimulerende en aandere aktiviteiten ofsleuten en ni'je op gang brocht:

1. Aktiviteiten

- Jammer genog kon de jaarlikse veurleesaktie veur bewoners van de Stellingwarver zorginstellings en verpleegtehuizen ivm corona niet deurgaon.
  - In april slaegden elf leerlingen van et Comprix College examen Stellingwarfs. Gelokkig kon dit jaor et examen weer ofneumen wodden bi'j de Stellingwarver Schrieversronte in Berkoop.
  - Deur corona wodde d'r gien Tomke-veurleesweke hollen. De SSr het wel zorgd dat alle ukkespeulplakken exemplaoren van Tomke kregen hebben.
- Eupen Stal kon in 2021 gelokkig wel deurgaon. Et gebouw van de Schrieversronte was veur et eerst sinds 2018 weer opneumen in de route. Een kleine tienduzend bezukers kwamen vleden zoemer over de vloere bi'j de Schrieversronte. De bezukers luusterden in de oolde geldkluis van et gebouw naor twie gedichten van Johan Veenstra onder begeleiding van prachtige videobeelden van kunstenaar Pat van Boeckel. Johan Veenstra zels zat as gastheer in de hal om uutleg te geven en om zien ni'je boek *Et liek in de Lende* te signeren.
- Johan Veenstra kreeg in mei 2021 de Rink van der Velde-pries uutrikt veur zien roman *Vroeger is veurgoed veurbi'j*. De pries is veur de negende keer uutrikt, veur et eerst veur een boek in et Stellingwerfs. De Stellingwarver schriever Johan Veenstra het in 2021 een bi'jzonder jaor had. Hi'j wodde 75 jaor, was 50 jaor schriever, Hij wodde benuumd tot ereburger van de gemiente Weststellingwerf en hi'j kreeg de prestigieuze Zilveren Anjer veur zijn jaorenlange vrotteri'je veur de Stellingwarver tael en cultuur. De Schrieversronte is d'r slim wies op dat zo'n succesvolle schriever en trouwe vrijwilliger al jaren bi'j de Schrieversronte betrokken is.

De websteden www.stellingwarver-schrieversronte.nl, Facebook en Twitter

Stellingwarver-schrieversronte.nl

Stellingwarver-schrieversronte.nl is et pertaol van de websteden van de Stellingwarver Schrieversronte. Systeembeheerder van alle websteden is Albertjan Leupen, webmaster van alle websteden is Ninke van der Veen.

Stellingwarfs.nl

De redaktie van de algemiene webstee Stellingwarfs.nl (www.stellingwarfs.nl) wodt op vri'jwillige basis verzorgd deur Henk Bloemhoff. Tal unieke bezukers in 2021: 4.203

Stellingplus

De webstee www.stellingplus.nl is mit naeme bedoeld veur een bried anbod op et gebied van de Stellingwarver streektael en streekkultuur. Mit naeme de rebriek 'Stellingwarfs in 't wild' is een rebriek door veul naor keken wodt. De redaktie van StellingPlus wodt verzorgd deur Sietske Bloemhoff. Tal bezukers in 2021: 2.288

Stellingia.nl

De webstee www.stellingia.nl is et digitale Kenniscentrum van de Stellingwarver Schrieversronte. In et verslagjaor wodden niet allieend opni'j boeken digitaliseerd en plaetst, mar ok een tal bieuzondere kollekties en onderwiesmateriaol. Tal bezukers in 2021: 2.315

Kienderwebstee.nl

De Kienderwebstee wodde deur een vri'jwilliger an deurwarkt, mar is nog in ontwikkeling. De webstee is bedoeld veur kiender die ok thuus es even kieken willen naor wat d'r veur heur in de omgeving gebeurt en wat d'r te doen is. Tal bezukers in 2021: 274

Stellingwarfs-heemkunde.nl

Halverwege 2017 wodde et beheer van disse speciaole webstee veur et Stellingwarver basisonderwies onderbrocht bi'j de Stellingwarver Schrieversronte. Tal bezukers in 2021: 1156

Deveerkieker.nl

De webstee die infermaosie gef t.b.v. et onderwiesprojekt De Veerkieker gong in 2017 uut aende. Tal bezukers in 2021: 1.200

Facebook

Sund begin 2015 het de Stellingwarver Schrieversronte ok een eigen Facebookbladziede. Twie keer in de weke wo'n daor sund die tied de laeste berichten op plaetst. Et bliekt dat de hieltied meer meensken mit Facebook berikt wodden. Soms gaot et om over de 3.000 personen die op disse wieze mit et Stellingwarfs en de aktiviteiten van de Stellingwarver Schrieversronte in anraeking kommen.

Twitter

De Stellingwarver Schrieversronte maekt ok gebruik van Twitter; mit naeme om belangrieke berichten die op kotte termien bekend wezen moeten deur te geven.

C 3. ONTWIKKELINGSUREN NI'JE DOELGROEPEN

In 2021 wodde weer mit tal van verschillende ere instellings saemenwarkt.

1. Alles rondom taal

De Schrieversronte warkt nauw saemen mit de biebeltheken Oost-Stellingwarf en (boekhaandel Bruna) in de literaire warkgroep Alles rondom taal. In 2021 bin d'r deur corona gien aktiviteiten west van Alles Rondom Taal.

2. Saemenwarking mit Afûk Tomke

Ok in 2021 kon deur een goeie saemenwarking over en weer et boekien veur ukken Tomke verschienen. De Stellingwarver Schrieversronte verspreidt et boekien ommenocht onder alle (zoe'n 900) ukken van Stellingwarf. Veur de vertaeling zorgde opni'j Sjoukje Oosterloo.

3. Saemenwarking mit Fryske Akademy

Tiedens een overleg in 2012 angaonde meer saemenwarking, wodde doe konstateerd dat op et gebied van et wetenschappelik onderzoek d'r zeker meugelikheden weren. Et risseltaot is dat in de twiede helte van 2013 dr. Henk Bloemhoff ansteld is bi'j de FA as gaastonderzoker lexikografie en veldnaemekunde. Ok in 2021 warkte Bloemhoff veerder an o.m. de digitalisering van et Stellingwarfs Woordeboek.

4. Saemenwarking mit ere Nedersaksische taelinstituten en SONT

Mit de ere Nedersaksische streektaelinstellings van Noordoost-Nederlaand en Stichting SONT was d'r dit jaor ok now weer mit een zekere riegelmaat kontakt.

5. Stuurgroep Nedersaksisch

Mit de ere Nedersaksische instituten is nao de ondertekening van et konvenant erkenning Nedersaksisch in 2018 ofpraot saemen te warken, daor waor et kan. Daorveur wodde in 2019 een overkoepelende stuurgroep opricht mit de direkteuren van de vuuf streektaelinstituten. Veur et Stellingwarfs is dat Abel Darwinkel die in 2021 een maol of vier via Teams vergeerderd het mit de stuurgroep over aktiviteiten en saemenwarking. De gezaemelike webstee www.nedersaksisch.com is d'r deur inzet van alle perti'jen kommen.

6. Onderwieswarkgroep Nedersaksisch

Om dezelde reden as bi'j punt 6 angeven wodde ok een Nedersaksische onderwieswarkgroep insteld. Veur et Stellingwarfs is Abel Darwinkel de vertegenwoordiger, in nauwe saemenwarking mit Sjoerd Bonnema en Marjolein Spitteler van Comprix.

7. Saemenwarking mit EBLT

Mit et Europees buro veur kleine taelen (EBLT) is d'r mit riegelmaat kontakt. Behalven dat EBLT et wark van de SSR ondersteunt, en daor waor et neudig is van goeie raad veurzicht, is d'r now en dan ok saemenwarking.

8. Saemenwarking mit Historische Verienings

Mit de Historische Verienings was d'r in et subsidiejaor 2021 niet zo vule saemenwarking. Corona legde ok et verieningsleven zo goed as stil.

D 1. BESTUURS- EN ORGENISAOSIE-ONDERSTEUNING

Veur de bestuurs- en organisaosie-ondersteuning zorgt de direkteur van de stichting. Dat betekent in de praktiek dat et bestuur goed op de hoogte hopen wodt mit de lopende aktiviteiten en de ni'je plannen. Zo is d'r maandeliks een ofstemmingsoverleg mit de veurzitter en ponghoolder, d'r wodt zorgdreugen veur et veurbereiden van de bestuursvergeederings en de jaarvergeederings, en d'r wodt zorgd veur et leggen van de neudige kontakten mit de overheden en ere subsidiegevers.

De direkteur gefte uteraord ok de daegelikse leiding an passeniell en vri'jwilligers van de stichting, ien keer in de maand is d'r een warkoverleg. Daornaost wodt veur de neudige koördinaosie zorgd van alle vri'jwilligersaktiviteiten.

Om de organisaosie goed dri'jen te laoten, wodden daor in et verslagjaar meer as 16 uren in de weke an besteded.

D 2. VRI'JWILLIGERSAKTIVITEITEN

1. Kenniscentrum

Dit verslagjaar beston et tal 'vaaste' vri'jwilligers veur et Kenniscentrum opni'j uut zeuven meensken. Mit vaaste vri'jwilliger wodt bedoeld dat meensken ien of meer dagdielen naor de instelling kommen en heur inzetten veur de Stellingwarver Schrieversronte. De groep zet him mit naeme in veur et herorganiseren van et Kenniscentrum, et digitaliseren daorvan en et plaetsen van et digitaliseerde wark op de webstee Stellingia.nl. Vanof jannewaori 2015 bin de ciefers angaonde de unieke bezukers van de ni'je webstee bi'jholen. Beriek: 1.850 personen

2. Sutelaktie 2021

In 2021 is d'r ondanks de vule beparkings die corona oons oplegde, toch een sutelaktie hopen.

Dik vuuftig vri'jwilligers warkten mit an de veurbereidings en de verkope. Zo'n tien meensken gongen 6 aovends de diek uut om boeken vanuut de krooie an de deure te verkopen. De verkopers kriegen altied weer mooie reacties.

De opbrengst was zo'n 8000 euro. Vanzels dee et ni'je boek van Johan Veenstra et goed, net as de Stellingwarver Spreukekelender, mar ok de routegidsen, kienderboeken en ere negosie wodde goed verkocht.

3. Boeekraante 'Twie pond 'n stuver

In 2021 was et deur de dreiging van corona lang onzeker of d'r een sutelaksie hopen wodden kon. Daoromme het de Ssr begin 2021 besleuten om gien Boeekraante uut te geven.

4. Stellingwarver Spreukekelender

In meie verscheen bi'j uitgeveri'je Van de Berg in Almere de Stellingwarver Spreukekelender veur et jaor 2021. Omdat de redaktiekosten deur die uitgeveri'je dreugen wodden, bestedet de Schrieversronte gien uren an dit taelbevodderende projekt. De kelender wodde saemensteld deur Sietske Bloemhoff, die van een flink tal vaaste mitwarkers ofwisselende kopie kreeg. Die mitwarkers weren Roely Bakker, Koosje Hornstra, Harmen Houtman, Kees Koopstra, Attie Nijboer, Sjoukje Oosterloo en Jaap Sikkema.

Beriek: 2.500 personen

5. De ledestaand

De ledestaand per 31 december 2021 is 710

ET JAOR- EN PRODUKTVERSLAG 2021 VAN DE STICHTING ET BOEKEFOONS

Stichting Et Boekefoons,
Willinge Prinsstraote 10,
8421 PE Berkoop/Oldeberkoop

Saemenstelling bestuur in december 2021

Veurzitter: Klaas van Weperen, Oosterwoolde

Siktaoris: Hendrik Fokkema, Sunnege

Ponghoolder: Hennie Duin, Oosterwoolde

Leden: Ageeth Bos, Steggerde; Hans Salverda, Zorgvlied; Marianne Sloot, Makkinge; Olphert Smit, Appelsche.

Direktie

De direktie is ienheufdig en de funktie van de direktie wodt uitvoerd deur Abel Darwinkel, Appelsche

Statutaire naeme, vestigingsplak, doel

De Stichting Et Boekefoons wodde opricht op 1 oktober 1986 en kent as vestigingsplak Oosterwoolde, gemiente Oost-Stellingwarf. Doel is neffens artikel 2 van de Stichting: 1. De stichting stelt zich ten doel het Stellingwerfs als levende streektaal te handhaven en te bevorderen. 2. Zij tracht dit te bereiken door: a. het zelf uitgeven of doen uitgeven dan wel het bevorderen van het verschijnen van publicaties in het Stellingwerfs; b. het bevorderen van het gebruik van het Stellingwerfs als schrijftaal in het Stellingwarver taalgebied.

In et jaorverslag 2004 is uitlegd waaromme as de stichting destieds opricht is. De Stichting is verantwoordelik veur de uitgifte van boeken in et Stellingwarfs en van boeken over Stellingwarf, et Stellingwarfs en alle regionaole kultuuruterings. De Stichting kan ok de saemenwarking zuken mit aandere uitgevers om publikaosies gezaemelik uut te geven of om publikaosies van aandere uitgevers te distribueren of om publikaosies van anderen publicitair te ondersteunen.

In et jaorverslag van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte 2021 kan onder de heufdstokken C Publikaosies (en dan mit naeme 2. Et uitgeven van boeken) en D Vri'jwilligersaktiviteiten (en dan mit naeme sutelaktie, boeekraante en Stellingwarver spreukekelinder) lezen wodden welke aktiviteiten deur de Stichting Et Boekefoons in 2021 t.b.v. de Stichting Stellingwarver Schrieversronte uitvoerd binnen.

Financieel risseltaot

Et risseltaot van alle investerings en inspannings van de beide stichtings in 2021 is een risseltaot van € 84.049, --.